

hageligt, et Skøn over en saa udefineret Opgave. Thi der kan dog vel med Rette spørges: Hvad er et passende Antal Panter? Saa vidt jeg skønner, er der hverken i Betænkningen eller nogetsteds givet nogen som helst Antydning af, hvad Udvalget egentlig har ment med et passende Antal Panter. Jeg har derfor troet og tillige ogsaa haabet at kunne saa den højtærede Indenrigsministers Støtte paa dette Punkt, at det vil være rigtigt at befri ham for dette Skøn, og at det vil være rigtigt at ansætte et bestemt Antal Panter, hvorpaa disse $1\frac{1}{2}$ eller eventuelt 2 Mill. Kr. skulle være fordelte, idet jeg tillige tror, at det af mig foreslaaede Tal paa ingen Maade kan kaldes urimelig stort; thi naar man vil starte en hel Kreditforening med mindre end 50 Medlemmer, forekommer det mig dog, at det vilde blive en forunderlig lilleputagtig Forening. — Den anden Del af dette Underændringsforslag skildes en Tanke, der vakte hos mig under en Konference mellem den højtærede Indenrigsminister og Udvalget. Under denne stilledes der et Spørgsmaal, som jeg skal tillade mig at fremdrage — der er ingen Indiskretion deri. — Der saldt nemlig de Ord, som heller ikke ville være den højtærede Minister fremmede: Hvorledes har Udvalgets Flertal egentlig tænkt sig, at dets Forslag om, at Foreningen ikke træder i Virksomhed, forinden det er godtgjort for Indenrigsministeren, at Laansøgere have erklæret at ville modtage bevilgede Laan til Beløb af mindst $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., fordelte paa et efter Indenrigsministeriets Skøn passende Antal Panter, skulde gennemføres, og hvorledes tænker man sig Bestemmelsen i Virkeligheden overholdt? Thi det kan jo ikke nægtes, at der kan let komme til at foreligge af nærliggende Grunde Forhold, hvorefter en eller flere af disse Laansøgere sige: Nej, jeg vil ikke have dette Laan, jeg har faaet et andet, et bedre og billigere Laan og vil derfor ikke have dette Laan. Det kan jo dog ikke være Meningen, at man ved Søgmaal skal tvinge en Mand til at modtage et Laan, som han ikke vil have. Saa blev der dels svaret mig, at saadanne Tilfælde ganske vist vilde kunne komme til at foreligge, men at det vel ikke gif saa til nøje til, om man ikke overholdt Forbringeren om denne Sum af $1\frac{1}{2}$ Million, men at man gif nogle Hundredetusinder under den, og dels blev det sagt, at man kunde optage en Bestemmelse i Statutterne om, at vedkommende, som ikke modtog saadanne Laan, skulde bøde $\frac{1}{2}$ pCt. af Laanet. Hvad det første „dels“ angaar, vil jeg sige, at dette Svar var mig høist

utilfredsstillende, thi derefter vilde dette Beløb af halvanden Million, som allerede synes mig at være et noget lavt Tal, ikke saa nogen tydelig Betydning, naar Forbringeren derom ikke behøvede at overholdes. Den anden Del af Svaret synes jeg heller ikke videre om, thi det at henvise et Punkt, som har saa stor Betydning, til Afgørelse i Statutterne, hvorover Tinget ikke har nogen Magt og ingen Indflydelse kan øve paa, synes mig ikke rigtigt. Jeg har derfor tilladt mig at stille Ændringsforslag under Nr. 7 saaledes, at enhver Tvivl i saa Henseende vil være undgaaet, idet der nemlig foreslaas, at til Sikkerhed for, at de Laan, der ere bevilgede, og som man har erklæret at ville modtage, virkelig blive effektuerede, skal der straks ved Erklæringen om at ville modtage dem deponeres $\frac{1}{2}$ pCt., saa risikerer man ikke, at der kommer en Masse Proforma—Erklæringer om Modtagelse af Laan. Jeg tror derfor, at hvis man overhovedet vil gaa ind paa det ærede Flertals Forslag under Nr. 4, hvori Tanken utvivlsomt er rigtig og god, vil dette Supplement være nødvendigt for at gøre hele Forslaget effektivt.

Ændringsforslagene under Nr. 8 og 9 tiltræder jeg selvfølgelig, og jeg skal derfor ikke udtale mig videre derom.

Derimod kommer jeg nu til det Ændringsforslag, som den ærede Ordfører omtalte som det aller vigtigste mellem dem alle, det, som Flertallet lagde den aller største Vægt paa. Det lægger jeg ogsaa nogen Vægt paa, og jeg anerkender, at det har sin Betydning, om jeg end tror, at det ærede Flertal tillægger det en langt videregaaende, en langt større Betydning, end det i Virkeligheden har. Jeg skal søge at paavise, hvorfor jeg netop tror, at man ikke kan tillægge Forslaget en saa overdreven Vægt, som den ærede Ordfører synes at ville tillægge det, og navnlig tror jeg ikke, at den Betryggelse, som det ærede Flertal føler ved dette Forslag, hviler paa nogen overordentlig fast Grund. Jeg maa dvæle en Smule udførlig derved, saa meget mere som jeg sikkert antager, at det har været Betryggelsen ved dette Ændringsforslag, som har samlet det ærede Flertal i Udvalget. Det er jo ganske sikkert, at hvad det gaar ud paa i Virkeligheden er det, at give Burderingsmændene en Forskrift, hvorefter der er visse Ting, de maa burdere, og andre Ting, de ikke maa burdere. Men nu er det dog til svende og sidst saa, at enhver Burderingsforretnings endelige Resultat kommer til at bero paa Burderingsmændenes Skøn; det er dette Skøn, som det kommer an paa, og